

HRVATSKA UDRUGA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

Dubečka 5, Zagreb

Zagreb, 28. listopada 2024.

Hrvatska udruga
školskih knjižničara
Croatian Association
of School Librarians
Zagreb
OIB 48408930033
www.husk.hr

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I MLADIH

URED MINISTRA

n/p prof. dr. sc. Radovana Fuchsa

Donje Svetice 38, Zagreb

**PREDMET: DODJELA NAMJENSKIH I DOSTATNIH SREDSTAVA ZA NABAVU
KNJIŽNIČNE GRAĐE ŠKOLSKIM KNJIŽNICAMA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2024.
GODINU**

Poštovani,

obraćam Vam se s molbom za isplatu namjenskih sredstava za nabavu knjižnične građe školskim knjižnicama Republike Hrvatske za 2024. godinu.

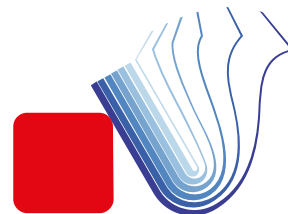
Obrazloženje

Listopad je **Međunarodni mjesec školskih knjižnica** i mjesec u kojemu školski knjižničari planiraju intenzivnije aktivnosti i nabavu knjižnične građe za svoje korisnike. Studeni je mjesec u kojemu se održava **Interliber**, najveći sajam knjiga u Republici Hrvatskoj i idealno mjesto za nabavu knjižnične građe. Ono što planiranje i nabavu čini upitnim je neprikladno vrijeme doznake i nedostatan iznos namjenskih sredstava školskim knjižnicama za nabavu knjižnične građe.

Usklađivanje s novim Standardom za školske knjižnice

S obzirom na činjenicu da je **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih**, na temelju članka 12, stavka 2, podstavka 2 **Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti** («Narodne novine», broj 17/19 i 98/19) i uz prethodno mišljenje Hrvatskoga knjižničnog vijeća, donositelj **Standarda za školske knjižnice** (NN 61/2023), vjerujemo u poznavanje izmjena koje je navedeni Standard donio.

HRVATSKA UDRUGA ŠKOLSKIH KNJIŽNIČARA

Vezano uz nabavu knjižnične građe za školske knjižnice, Standard je u **članku 13, stavku 8** propisao:

*Knjižna građa dopunjava se svake školske godine sukladno raspoloživim sredstvima u državnom proračunu i proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a **najmanje 0,5 jedinica po učeniku i učitelju, odnosno nastavniku, odgajatelju i stručnom suradniku.***

Hrvatska udruga
školskih knjižničara
Croatian Association
of School Librarians
Zagreb
OIB 48408930033
www.husk.hr

U istom članku, u **stavku 9** navodi se da:

Prosječna starost knjižničnog fonda ne smije biti veća od 15 godina, osim posebnih zbirki (zavičajna zbirka i zbirka starih knjiga).

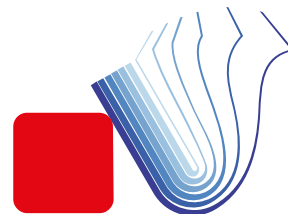
U prilogu novome Standardu, navedeni su i **koeficijenti izvedivosti za pojedine stavke – za nabavu knjižnične građe. Za minimalni koeficijent izvedivosti naveden je koeficijent 0.**

Uzevši u obzir činjenicu da je novi **Standard za školske knjižnice** donesen polovicom prošle godine, možemo razumjeti da u prošloj godini nije bilo jednostavno uskladiti iznos namjenskih sredstava za nabavu knjižnične građe osnivača i Ministarstva. Ono što primjećujemo je da **osnivači niti ove godine nisu uskladili iznose doznačenih sredstava sa Standardom** (ako sredstva uopće i doznačuju). Na primjer, **Grad Zagreb je knjižnicama osnovnih škola doznačio 1,99 eura po učeniku.** Učitelje nitko nikada ne uključuje u ovaj obračun, iako su ih i raniji dokumenti navodili. Iznos i datum doznake namjenskih sredstava od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih još nije poznat.

Iznosi za nabavu knjižnične građe prema novome Standardu

Naša molba odnosi se na pravovremenu i dostatnu doznaku namjenskih sredstava za nabavu knjižnične građe kako bi školski knjižničari mogli na vrijeme i u skladu s važećim propisima nabaviti potrebnu knjižničnu građu.

Jednostavnim uvidom u ponudu nakladnika vidljivo je povećanje cijena knjiga te se **prosječna cijena naslova za cjelovito čitanje kreće od 15,00 do 20,00 eura, cijene stručne literature su između 20,00 i 30,00 eura, a cijene naslova za referentnu zbirku dostižu iznose više od 50,00 eura.** U skladu s navedenim, **ukupan iznos namjenskih sredstava, koje bi osnivač i nadležno ministarstvo trebalo doznačiti školskim knjižnicama za nabavu knjižnične građe, je najmanje 9.69 eura po učeniku i učitelju (7.75 eura za naslove za cjelovito čitanje, 0,94 eura za stručnu literaturu – 4% nabave i 1 euro za referentnu zbirku 7.5 % nabave).**

Zbog potreba nabave novih naslova i obnavljanja postojećih, **idealno bi bilo kada bi namjenska sredstva bila doznačena početkom kalendarske godine i kada bi ih bilo moguće utrošiti do kraja kalendarske godine.** Samo takva, kontinuirana i pravovremena nabava može osigurati kvalitetnu potporu odgojno-obrazovnom procesu. Na taj način omogućilo bi se nabavljanje novih naslova dok su aktualni, a obnavljanje dotrajalih čim se za to ukaže potreba.

Obrazovanje pod jednakim uvjetima za sve

Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti ona je definirana kao djelatnost od posebnoga društvenog značaja, a posebni društveni značaj zasigurno podrazumijeva i poštivanje barem minimalnih standarda koji su za djelatnost propisani.

Nadalje, u **Ustavu Republike Hrvatske**, u članku 66 piše:

Obrazovanje je u Republici Hrvatskoj svakomu dostupno, pod jednakim uvjetima, u skladu s njegovim sposobnostima.

Obvezno obrazovanje je besplatno u skladu sa zakonom.

Kao knjižničari i odgojno-obrazovni djelatnici smatramo našom dužnošću upozoriti na značaj dostupnosti i kvalitete knjižnične usluge za kvalitetu obrazovanja, njegovanje i poznavanje materinjega jezika i očuvanje kulturnoga identiteta.

Nakon 25 godina nastojanja profesionalne zajednice školskih knjižničara da regulira financiranje školskih knjižnica koje će osigurati jednake uvjete obrazovanja za sve i nakon, napokon, donesenih dokumenata, koji su ta nastojanja pretvorili u članke i stavke Standarda za školske knjižnice, vjerujemo da je sazrelo vrijeme da se te odredbe razumiju, poštuju i primijene u najboljem interesu naših učenika.

S poštovanjem,

Vanja Jurilj
Predsjednica Hrvatske udruge školskih knjižničara

